

Ivan vitez Trnski.

(Spisal Janko Barle.)

L. 1887. je slavil Ivan vitez Trnski petdesetletnico svojega književnega delovanja. Hrvaški narod se je veselil tega dogodka; Hrvatice, Srbkinje in Slovenke, katerim je sivolasi pesnik posvetil svoje „Kriesnice“, so mu podarile zlat venec in v venec vpletle svoje iskrene želje: „da ga Bog blagoslovi svakom srečom i čim dužim životom“. Njih želje so se izpolnile.

Pesnik je zdrav in krepak dočakal osemdesetletnico svojega rojstva. Prvi majnik letošnjega leta je bil pravi narodni praznik. Književniki, umetniki, zastopniki raznih društev in vse razumništvo se je zbralo okrog slavljenca in mu na slovesen način priznalo njegove zasluge za hrvaško knjigo, prav kakor poje pesnik:

Narod Tvoj, evo, došo
preda Te,
nosi Ti hvalu, pjesmu
i slavu,
na visu Tvojih visokih
ljeta
lovorom vjenča sieđu
Ti glavu!

Pač popolnoma je zaslužil to proslavo Trnski, kateri nas po svojem delovanju spaja z ilirsko dobo, kateri je s svojimi pesnimi mnogo pripomogel k narodnemu preporodu in kateri ni v teku dolgih let nikdar odložil peresa. A da se njegove osemdesetletnice veselé tudi Slovenci, s katerimi ga je vedno vezala iskrena bratovska ljubezen, naj mu dokazujejo te vrstice.

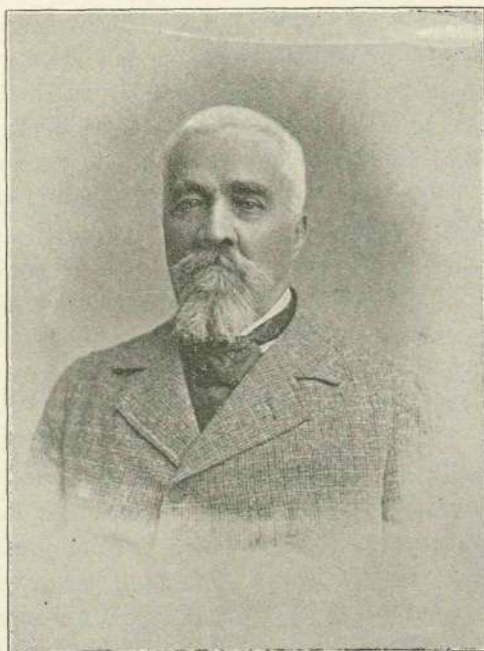
„Dom in svet“ 1899, šte. 15.

Ivan Trnski se je porodil dné 1. majnika l. 1819. v Rači, ne daleč od Belovara. Oče, kateri se je rodil v Novem gradu v Podravini, je bil učitelj, a umrl je, ko je Ivan dovršil komaj najstarejšo leto starosti. Tudi mati, katera je bila doma iz Gline, je umrla štiri leta kasneje in tako je Trnski, ki je že preje izgubil dva brata in sestre, ostal sam.

Prava sreča za Trnskega, da je prišel po posredovanju gjur-gjevškega župnika precej po očetovi smrti v zagrebško sirotišče. Po materini smrti ga je sicer zval stric, naj pride domov, da ga sprejme v zadrugo, če se oženi: a Trnski ni hotel več šole zapustiti, temveč se je učil z veseljem tako, da je bil vedno prvi dijak. Navdušene ilirske ideje so ogrele tudi njega, in začel je že kot dijak zlagati pesmi. Ko je dovršil gimnazijske nauke, ni šel v semenišče, kakor so želeli njegovi predniki in sorodniki,

ampak je najpreje poučeval pri raznih rodbinah, kasneje pa je odšel v Gradec in se ondi pripravljaj za upravo in poslovanje v vojni krajini.

Ko je l. 1841. dovršil nauke v Gradcu, se je vrnil v Zagreb, kjer ga je snubil Gaj za urednika „Danice ilirske“, vendar Trnski ni ponudbe sprejel, ampak je odšel za vežbenika k upravi drugega banskega polka v

Fot. G. & I. Varga.

Ivan vitez Trnski.